

repertoire= lijst van stukken, al de stukken die een toneelgezelschap of een uitvoerend kunstenaar ten beste kan geven of in een seizoen geeft. repertoiregezelschap= het toneelgezelschap dat vooral stukken speelt die tot het klassieke repertoire behoren.

BERTOLT BRECHT DICKICHT

eugen berthold friedrich (bertolt) brecht (1898 - 1956) was een Duits dichter, (toneel)schrijver en toneelregisseur. zijn werk was sterk politiek geëngageerd. brecht wordt gezien als de grondlegger van het episch theater. hij werkte veel samen met de componisten hanns eisler en kurt weill. in 1933 vluchtte brecht uit Duitsland en kwam na omzwervingen in de Verenigde Staten terecht. hier zou hij later vervolgd worden wegens anti-amerikaanse activiteiten, waarna hij vertrok naar oost-Berlijn. t barre land vertaalt/ bewerkt/speelt in 1999 **dickicht** van bertolt brecht [1921-23], zijn tweede toneelstuk. voor de bewerking is gebruik gemaakt van twee versies: im dickicht en im dickicht der städte. spel: vincent van den berg, margijn bosch, jacob derwig, anouk driessen, peter kolpa, martijn nieuwerf en ingejan lighthart schenk. 't barre land speelde in 1994 ook zijn eerste toneelstuk **baal**.

1. tankred dorst.....merlijn of 't barre land
2. tankred dorst.....karlos
3. georg buchner..... dantons dood
4. bertolt brecht..... baal
5. johann wolfgang goethe...götz von berlichingen met de ijzeren hand
6. fjodr dostojevski..... de zachtmoedige
7. fjodr dostojevski..... de grootinquisiteur
8. gillis biesheuvel..... nappie
9. paul pourveur.....congo
10. johann wolfgang goethe...torquato tasso
11. william shakespeare...henry IV
12. johann wolfgang goethe...faust II
13. anton tsjechov..... langs de grote weg
14. elias canetti..... hoofd zonder wereld
15. gillis biesheuvel..... revue
16. marjke schermer..... alaska
17. bertolt brecht..... dickicht
18. vaslav nijinski..... nijinski.dagboek.fragmentsen
19. anton tsjechov..... platonov
20. gillis biesheuvel..... entertainment
21. william shakespeare... hamlet
22. eugene ionesco..... de solitaire
23. anton tsjechov..... onreine treurspelers en melaaftse dramaturgen
24. anton tsjechov..... zwanenzang
25. anton tsjechov..... over de schadelijkheid van tabak
26. elfriede jelinek..... er nicht als er
27. chris kaulemans..... belanov
28. fjodr dostojevski..... misdaad en straf
29. fjodr dostojevski..... witte nachten
30. fjodr dostojevski..... aartekeningen uit het ondergrondse
31. michael boeljakov... hondhart
32. anton tsjechov..... de brulloft
33. oscar wilde..... de ideale ernst of het belang van een echtgenoot
34. oscar wilde..... de billen van bianca
35. samuel beckett..... eindspel
36. samuel beckett..... mal vu mal dit
37. georg buchner..... woyzeck
38. marguerite duras..... de namiddag van meneer andesmas
39. joseph conrad..... heart of darkness
40. george labori..... wiener schnitzel
41. karl valentin..... de vormeling
42. heinrich von kleist..... de familie schroffenstein
43. arthur schnitzler..... anatol
44. thomas bernhard..... de president
45. georges perec..... wat voor brommerijte...?
46. karl valentin..... de volgsport
47. eugene ionesco..... de les
48. anton tsjechov..... treurspeler tegen wil en dank
49. karl valentin..... dwangvoorstelling
50. luigi pirandello..... de man met de bloem in de mond
51. rené breton..... après coupel...ou tics
52. rainer maria rilke..... berglucht
53. george bernhard shaw...how he lied to her husband
54. samuel beckett..... happy days
55. johann nestroy..... umsonst
56. eugene o'Neill..... mist
57. eugene o'Neill..... dorst
58. eugene ionesco..... de neushoorn
59. arthur schnitzler..... It gustl - mej. else
60. themerson..... wooff wooff or who killed richard wagner?
61. karl kraus..... de laatste dagen der mensheid
62. samuel beckett..... breath
63. tom stoppard..... rosenkrantz en guldenstern zijn dood
64. alphonse de musset..... fantasio

't barreland

't barreland is momenteel een toneelspelersensemble bestaande uit vijf toneelspelers, drie dramaturgen, een historicus en een beeldend kunstenaar. het ensemble is gevestigd in utrecht en heeft aldaar een eigen atelier, de snijzaal. in het atelier wordt repertoire ontwikkeld dat gespeeld wordt in het atelier, op locaties en in de toneelzalen van nederland en België. tankred dorsts *merlijn, of 't barre land* was de eerste tekst die het gezelschap in 1990 ensceeneerde en waaraan het z'n naam ontleende. al die jaren is er met veel mensen en groepen zowel binnen als buiten toneel samengewerkt. met maatschappij discordia is geparticipeerd in verschijdene repertoire-verenigingen en samenwerkingsverbanden, waaronder de vere, fin en debut de saisons, en dertien rijen. 't barre land is/was margijn bosch, floortje bakkeren, vincent van den berg, jacob derwig, florian diepenbrock, anouk driessen, sanneke van hassel, michiel johannes jansen, ingejan lighthart schenk, martijn nieuwerf, peter kolpa, simone scholts, ellen walraven, czeslaw de wijs.

www.barreland.nl

(Im Dickicht & Im Dickicht der Städte)

*bruin. natte tabaksbladeren. zeepgroen schuifraam. trap. eenvoudig. veel papier. garga achter een toonbank. shlink in een lange gele soutane en de baviaan komen binnen.*Bertolt Brecht
1921-23de baviaan
als we het goed gelezen hebben, is dit een uitleenbibliotheek
dan willen we graag een boek lenengarga
wat voor boekde baviaan
een dik boekgarga
is het voor u zelfde baviaan
nee, het is voor deze heer hiergarga
kiest u maarde baviaan
nee
u moet kiezengarga
dit is een misdaadroman
geen goed boek
dit is een beter boek
een reisbeschrijvingde baviaan
u zegt gewoon: dit is een slecht boekshlink
is dat uw mening
ik zou die mening graag van u willen kopen
is veertig dollar te weiniggarga
ik geef hem u cadeaushlink
dat wil zeggen dat u uw mening zo bijstelt dat het nu een goed boek
isgarga
neede baviaan
u zou er schone kleren voor kunnen kopengarga
ik hoef hier alleen maar boeken in te pakkende baviaan
dit stoot de klanten af

rollen

c. shlink
george garga
marie garga, zijn zus
mae garga, zijn moeder
john garga, zijn vader
jane montpassier
pat mankyboddle
de baviaan
de wurm
c. maynes
een geestelijke
de groene
mister moon
de wipneus*de handeling begint in de stad
en verplaatst zich via het bos
naar de jungle*

garga

ik ken u niet, ik heb u nooit gezien, wat wilt van mij

shlink

ik bied u veertig dollar voor uw mening over dit boek,
dat ik niet ken
en dat er niet toe doet

garga

ik verkoop u het nieuwe testament
maar niet mijn mening erover

shlink

uw mening doet er ook niet toe
behalve dat ik hem wil kopen

garga

ik ben zo vrij er een mening op na te houden

de baviaan

komt u soms uit een transatlantische miljonairsfamilie

garga

mijn familie leeft van vis

shlink

je zou toch verwachten dat u de woorden die mij een plezier doen
en die uw familie van de vis afhelpen
over uw lippen kunt krijgen

garga

ik ben geen hoer

shlink

die mening interesseert me
maar deze is geen veertig dollar waard

garga

u weet dat een mening niet als een hoed in model gebracht kan
worden
dat heb ik niet in de hand
het gaat u dus alleen om de vernedering

shlink

ik geloof niet dat ik in uw zielenleven ingrijp met vijftig dollar

garga

het verhogen van uw bod is een nieuwe vernedering

shlink

u moet bedenken wat beter is:
één pond vis of een mening dan wel twee pond vis of een mening

garga

er wordt hier niets verkocht

shlink

u verkoopt meningen van belangrijke mannen
en u geeft ze niet af als er niet voor wordt betaald
ik wil graag de uwe kopen
maar blijkbaar verkoopt u alleen dingen die niet van u zijn

garga

ik laat u eruit gooien

de baviaan

maakt u het zichzelf nou niet moeilijk
dat u meningen heeft komt omdat u niets van het leven begrijpt

shlink

volgens miss Jane Montpassier wilt u naar Tahiti

garga

mag ik weten waar u Jane Montpassier van kent

shlink

ze heeft niet makkelijk
ze heeft honger
omdat de hemden die ze naait niet beter betalen
u heeft al drie weken niets meer van u laten horen

garga laat een stapel boeken vallen

de baviaan

past u wel op

garga

ik kan haar niet helpen

shlink

u bent arm

garga

ik eet rijst en vissen, ja

shlink

verkoop dan

de baviaan

bent u soms een oliesjeik

garga

ik slaap op een soort spijkerbed, als het u interesseert

shlink

uw familie komt van het platteland

garga

en slaapt met z'n drieën in één bed naast een kletterende afvoerpijp
ik rook om te kunnen slapen
de ramen zijn dicht want het is koud in Chicago
als u het leuk vindt

shlink

zeker
uw geliefde

garga

naait hemden voor twee dollar per stuk
zes cent winst
ik kan ze u aanbevelen
's zondags zijn we samen
een fles whisky kost vier cent
niet meer en niet minder dan vier cent

als het u amuseert

shlink

u gaat voorbij aan de kern van de zaak

garga

de kern van de zaak

shlink

dat je van zes cent winst niet kan leven

garga

ieder z'n meug

ik trakteer mezelf nu en dan

reizen is een luxe

ik hou van Tahiti

shlink

u weet wat u wilt

Tahiti

het eenvoudige leven

er zijn nog echte stormen

naar het zuiden liggen de tabakseilanden

groene ruisende velden

je leeft er als een hagedis

de baviaan

en er wordt stevig gedronken

garga

kijkt uit het raam

grijs. wolken. stof. het lawaai van de Milwaukeebidge

een ochtend

maynes

waarom help je die heren niet, George

de baviaan

hij staat op gespannen voet met ons

maynes

wat betekent dat

de baviaan

we vinden zijn vieze kleren walgelijk

maynes

hoe durf je er zo bij te lopen Garga

het is hier geen gaarkeuken

het zal niet meer gebeuren heren

garga

geeft u mij dan andere kleren meneer Maynes

maynes

mond dicht

de baviaan

dit is een dubieuze tent mister

shlink

ga naar Tahiti, daar wassen ze zich niet

garga

dank u, uw bezorgdheid is ontroerend

ik zal mijn zuster voor u naar de kerk sturen

shlink

doet u dat, ze heeft toch niets te doen

garga

u heeft wierook nodig

shlink

Pat Mankyboddle – overigens een uitstekende partij voor uw zuster

– loopt voor haar het vuur uit zijn sloffen

en zij geeft geen krimp

garga

heeft u soms een detective bureau

uw belangstelling is vleidend

shlink

de ondergang van uw familie is niet te stuiten

u bent de enige die geld verdient

en zich een mening veroorlooft

gaat u liever meteen naar Tahiti

vouwt een kaart open

garga

ik heb u nog nooit van mijn leven gezien

shlink

er zijn twee scheepvaartroutes

de baviaan

stelt u zich de Stille Oceaan eens voor

maynes

geef die meneer een stoel

moet hij in Maynes' uitleenbibliotheek platvoeten krijgen

shlink

vriendelijk bedankt

ik kan u beter zien als ik sta

we hadden het over Tahiti

garga

wilt u deze heren alstublieft de deur wijzen

ze kopen niets

ze jagen de klanten weg

ze hebben me bespioneerd

ik ken ze niet

de baviaan

hij weigert voor vijftig dollar een uitlating terug te nemen die

meneer niet bevalt

mooie boel

maynes

je uitlatingen doe je maar na sluitingstijd

of in de spuugbak

shlink

houdt u zich erbuiten

dit is een zaak tussen uw verkoper en mij
we hebben het over reisbeschrijvingen

de wurm
komt binnen

is dit C. Maynes' uitleenbibliotheek

maynes
in eigen persoon

de wurm
een verdomd duister etablissement

maynes
wat zoekt u: boeken, tijdschriften, postzegels

de wurm
dus dat zijn boeken
smerige handel
wat moet je ermee
er zijn al genoeg leugens
"de hemel was zwart, wolken dreven naar het oosten"
waarom niet naar het zuiden
wat dit volk zich allemaal in de maag laat splitsen

maynes
zal ik het voor u inpakken meneer

de wurm
niet te geloven, ze zegt "als je me kust, zie ik steeds je mooie
tanden"
hoe kan je die nou zien als je kust
geil beest
snijdt er met zijn mes twee bladzijden uit

maynes
hoho meneer, de beschadigde exemplaren zult u moeten betalen

de wurm
boeken, wat heb je eraan
werd de aardbeving van San Francisco soms tegengehouden door de
bibliotheek

maynes
haal de sheriff George

de wurm
ik zit in de drank
dat is een fatsoenlijk beroep

garga
hij is niet dronken

de baviaan laat jane binnen

de baviaan
trippel binnen, mijn witte kippetje

garga
sluit de winkel, mister Maynes
u krijgt mot in de boeken

de wurm
ik zeg altijd: je moet het leven in het wit van de ogen kijken
ik kan geen papier zien
werpt messen naar de boekenkast

garga
haal de revolver

shlink
verkoop dan toch

garga
nooit

jane
George
is dit jouw winkel
wat kijk je nou
ik ben alleen maar met deze heren op stap geweest

garga
stap verder, Jane

de wurm
in mijn opwinding gaat dit boek zo aan flarden

de baviaan
aarzelt u nog steeds

maynes
als je nog langer aarzelt, ontsla ik je
het zijn mijn boeken

de wurm
een gentleman laat zich niet in met bedrukt papier

maynes
woorden, woorden, woorden
en mijn boeken gaan eraan

garga
ga naar huis Jane

jane
de heren zijn aardig voor me
ze drinkt uit een fles van de baviaan
ze hebben cocktails voor me betaald
ik heb sherry gedronken
dat schiet door je lijf als een bliksem

garga
ga naar huis
vanavond kom ik naar je toe

jane
je bent al drie weken niet meer geweest
ik ga niet meer naar huis
ik ben het zat om tussen de hemden te zitten

de baviaan
dat hoef je ook niet meer

jane
u kietelt me
hou op
daar houdt George niet van

de baviaan
kort gezegd: ze heeft een lijf dat een paar dollar waard is
kunt u dat betalen meneer
het gaat om liefde en het gaat om cocktails

de wurm
of wilt u de jongedame kuis houden
moet ze trappen dweilen
wasvrouw worden

jane
ik wil geen wasvrouw worden, George
kijk naar mijn handen
ik ben te zwak voor de bijkeuken
je moet het begrijpen, George
ik kan gelukkig worden

garga
Jane

jane
kijk me niet zo aan
kan jij cocktails voor me kopen
ach, het gaat niet om de cocktails
het is
ik kijk 's morgens in de spiegel, George
het is nu al twee jaar
jij gaat altijd weg en werkt vier weken
als je het dan zat bent en ook drank nodig hebt, kom ik aan de beurt
ik hou het niet meer uit
de nachten, George
daarom ben ik nog niet slecht
het is niet eerlijk als je me zo aankijkt

de baviaan
goed gesproken
drink er nog eentje

garga
de drank heeft je hersens aangetast
laten we weggaan
samen naar San Francisco
waarheen je maar wilt
bestonden er maar woorden voor
ik weet niet of een man altijd van een vrouw kan houden
maar ik beloof dat ik bij je blijf

jane
dat kan je niet, kleine George

garga
ik weet niet of ik genoeg van je gehouden heb
nu doe ik het
waarom zijn er geen woorden voor

de wurm
er zijn hier een hele hoop woorden

schrijvers
ze wreken zich op het leven met een boek
het leven wreekt zich doordat het anders is

jane
je hoeft niet zo te schreeuwen
ik hoor alles wat je zegt
en je hoeft de heren niet te vertellen dat je niet van me hebt
gehouden
dat is het ergste dat je kunt zeggen
dat ik dat moet horen
ik weet het en jij weet het

de wurm
apekool
zeg hem nou toch gewoon dat je vanochtend van negen tot elf met
deze achtenswaardige heer in bed hebt gelegen

jane
dat is misschien niet goed
maar het is goed dat je weet dat het niet de drank is

shlink
verkoopt u dan toch
ik verdubbel de prijs

garga
Jane, dat maakt niet uit
wat is van negen tot elf tegenover twee jaar

shlink
ik zou uw goedkeuring van onze transactie niet van dergelijke zaken
willen laten afhangen
u hoeft alleen maar te erkennen dat de dingen onzeker zijn
een mening is het enige dat zeker is

garga
terwijl hij fanatiek boeken op elkaar smijt
Noa Noa
een goed, uitstekend boek
met bloed op leer geschreven
Messias

shlink
kijk naar de verhoudingen op deze planeet en verkoop

maynes
je bent gek
laat je toch betalen
denk aan je armzalige ouders

de wurm
uw zuster

de baviaan
uw geliefde
dat mooie jonge meisje hier

garga
nee nee nee

shlink
Tahiti

garga

ik weiger

dat is de vrijheid

mijn visioen gaat over de papieren eeuwen heen

hier, mijn jasje

deel het maar in vieren

"mijn ogen zijn gesloten voor jullie licht

ik ben een beest, een neger

maar ik kan gered worden

jullie, maniakken, woestelingen, vrekken, zijn valse negers"

applaus

"koopman, jij bent een neger, magistraat, jij bent een neger, keizer,

jij schurftige hond, je bent een neger, je hebt clandestiene drank

gedronken uit de stokerij van satan

dit volk, beziel door koorts en kanker

ik ben niet thuis in de metafysica

ik ken de wetten niet, ik heb geen moraal, ik ben een wilde

jullie vergissen je"

shlink

wat een drama

jane

is het zo erg, George

garga

is het nog ochtend

lekt het plafond

is het snot

zweeten jullie

wat is dit voor een bouwval

met huid bespannen

zodat het je maag niet binnen regent

o, jullie

een jungle vol stront en een stinkende afwasvijver

drank

shlink

Europa

garga

bloedhonden

hier mijn laarzen

rookt u uw kleine zwarte sigaartjes, mister

het kwijl loopt bijna over uw kaken

hier, mijn zakdoek

ja, ik verkoop deze vrouw bij opbod

ik sla jullie met deze papieren om de oren

en ik vraag de tabaksvelden van Virginia

en een ticket naar Tahiti

ik vraag

ik vraag mijn vrijheid

hij loopt in hemd en broek naar buiten

shlink

ik heet Shlink

Shlink, de houthandelaar

de baviaan

wat kost dat papier

maynes

tien dollar

de baviaan

hier heeft u twintig

jane

hij is uit zijn vel gesprongen

wat was hij grof

dat is zijn ware gezicht

de baviaan

hier is je fles met rum

de helft zit al in je darmen

en donder nou op

jane

wat zeg je

de baviaan

weg

nu komt het wakker worden

huilen doe je maar in de goot

*witte kalkwand. ochtend. op de achtergrond rijden de Pacifictreinen
geschreeuw van mensen*

garga
een doodgewone ochtend

de groene
laten we er nog eentje drinken

garga
wat is dat voor lawaai

de groene
de trein naar Illinois

garga
niets aan de hand

de groene
ga je nu helemaal niet meer naar die winkel

garga
ik ben vrij

de groene
nemen we er eentje

garga
nee

de groene
hoe zit dat eigenlijk met dat naaistertje

garga fluit

de groene
is zij ook vrij

garga
de wolken
als besmeurde zwanen
zou jij het leuk vinden als ze met hun laarzen in je gezicht trapt

de groene
nee

garga
wat doe je eraan

de groene trekt zijn revolver

garga
pakt hem aan
daarna drinken we er eentje
het is niet leuk als iemand je in je gezicht trapt

de groene
wat wil hij eigenlijk

garga
op een goeie dag spuugt hij me een kersenpit in mijn oog

de groene
ken je hem

garga
nooit gezien

de groene
hoofd koel houden
boven gedender van treinen
dat is de Pacific
New York
zal hij weerstand bieden

garga
zeker

de groene
drinken is in elk geval beter

garga
je tanden laten zien is ook niet slecht

de groene
als ze goed zijn

houtdelta. bruin, als een opgedroogde rivierdam. in het midden een tafeltje met papieren.

shlink
 ik ben glad, rond, vol
 niets kost moeite, alles komt me aangewaaid
 en ik vreet het zo weg
stille
 tien jaar voor me uit geleefd
 comfortabel, een vaste stek
 elke rimpel gladgestreken
 nu ben ik aan het gemak gewend
 en het hangt me de keel uit

garga komt binnen

shlink
 kleed je aan

garga
 heb je op me gewacht
 mijn kleren mee hier naar toe genomen
 smerige troep
 heb je niet wat beters

shlink slaat op een gong, marie komt binnen, in het wit

marie
 George

garga
 jij hier, Marie

marie
 waar heb je gezeten
 wat zie je eruit

garga
 wat doe jij hier

marie
 de was
 daar kunnen we net van leven

stille
 waarom kijk je me zo aan
stille
 ze zeiden dat ze je hadden weggejaagd
stille

garga
 pak je spullen en ga naar huis

marie
 wat wil je
 het is toch niet verkeerd van me om hier te zijn

garga
 ik weet niet wat ze met me van plan zijn

ze hebben me geharpoeneerd
 en naar zich toe getrokken
 ik hou me wel staande, Shlink
 maar laat mijn familie erbuiten

shlink
 wat je wilt
 maar haal eerst nog even schoon ondergoed voor hem
 en een pak

marie
 mijn broer zegt dat ik weg moet

garga
 nu meteen

shlink
 daarna kun je naar huis
 ik heb geen verstand van kleren
marie af
 heb je al wat gedronken

garga
 als het je niet bevalt, zeg je het maar

shlink
 ik heb alleen rijstwijjn
 als je iets anders wilt, laat ik het brengen
 cocktails

garga
 ik sla alles in één teug achterover
 ik ben gewend weken achter elkaar te drinken te roken en te neuken

shlink
 en de encyclopedie door te bladeren

garga
 science on the sofa

shlink
 je drinkt
 je werkt vier weken als een paard voor je familie
 en gaat dan op je gemak naar Tahiti
op de sofa

garga
 ja, Tahiti
 hier is je kaart

shlink
 je mag hem hebben

garga
 het schiet niet op met die kleren

shlink
 neem me niet kwalijk
slaat op de gong

marie komt binnen met ondergoed en kleren

garga

trekt zich terug achter een scherm
jij wacht hier, dan gaan we samen weg

marie

ik neem afscheid van u meneer Shlink
ik ben niet klaar met de was
bedankt dat ik in uw huis heb mogen wonen

garga

dit pak heeft geen zakken
komt tevoorschijn
ik zie er weer uit als een mens
jij hebt voor je plezier mijn huid afgestroopt
met een nieuwe huid maak je dat niet goed
ik kom afrekenen
de revolver in de hand

shlink

zeg wat je wilt

garga

je houthandel stelt je in staat de honden op me los te laten

shlink

mijn houthandel is minder waard dan jouw huid

garga

gelijke wapens

shlink

je gaat de strijd aan

garga

oog om oog, tand om tand

shlink

mijn huis is het jouwe
dit is jouw huis
de wurm en de baviaan komen binnen
mister Garga wenst iets te drinken

de wurm

hier
brengt drank

garga

ik reed zeven nachten op een paard
toen de absint onafgebroken door me heen stroomde
ik ben leeg als een groene hemel na de regen
steekt zijn revolver weg
heb je nog talhout in opslag

shlink

tweehonderd stammen
ik weet niet

de baviaan

zijn verkocht aan Poot & Co in Jersey

garga

wie heeft de koop gesloten

de wurm

ik, bijgenaamd de Wurm
ik zit in de drank
ik run de kolenbar

garga

verkoop dat hout nog een keer

de wurm

tweemaal verkopen, met de stempel van de firma Shlink
u haalt ons door het slijk

garga

modderkruipers houden van slijk

de wurm

mister Shlink

garga

ik zou het hierbij kunnen laten
giet jij nu die whisky over het boek
jij ja

shlink

het is jouw zaak, mister Garga

de wurm

ik
maak me niet kapot

shlink reikt hem een glas aan

de wurm

daar zitten liters zweet in

garga

giet de whisky erover

de wurm

laat het voorzichtig druppelen
twintig jaar en dan zo'n einde
ik begrijp het niet
dit was een houthandel

marie

wat doe je

garga

hou je mond
ontsla die man

shlink

je kunt gaan

de wurm

meent u dat
schrijf op: gaan
g-a-a-n
in april ben ik twintig jaar in de zaak

garga

omdat hij whisky op het boek heeft geknoeid

shlink
je bent ontslagen

marie
ik geloof niet dat het goed is wat je doet
waar moet hij naartoe

shlink
ik kan je verzekeren, miss Garga
dat je broer niet in hem is geïnteresseerd

garga
ga in dienst bij een hond, die zal je dankbaar zijn
Marie, heb je het door
dit is geen grap
ga naar huis

marie
George, het is één grote grap
alleen jij begrijpt het niet
laat hem, meneer Shlink

shlink
deze houthandel is niet meer mijn zaak
en je broer zegt: de mens is vrij

garga
precies
gentlemen, let's drink
de tirannie van de houthandel is opgeblazen
Marie, wat doe je hier nog
er wordt hier gehandeld
en ze willen jou erin betrekken
ik kwam hier om de man die me twee weken geleden een kersenpit
in mijn oog spuwde, in het gezicht te zien
hij ontwijkt
ik heb een revolver
hij biedt me zijn houthandel aan
ik ben alleen in de prairie
en ik kan niets voor je doen
tot shlink
geef me de eigendomsapieren

garga en shlink af

de wurm
ik ga niet naar de sing-sing
maar waarheen dan wel

marie
we liggen op straat

de wurm
ik hou van u, Marie
zoals u een hand geeft

de baviaan
aha
hij heeft geen bed meer, maar wil er wel een vrouw in

de wurm
gaat u met mij mee

er hangt een paardenlucht om u heen

garga en shlink komen binnen

garga
wat is er zo grappig, Baviaan

de baviaan
hij heeft haar een aanzoek gedaan
hij, uw zuster

garga
wat heeft ze gezegd

de wurm
iedereen kan een vrouw toch een aanzoek doen

de baviaan
als ze ruikt naar een paard

de wurm
dit is een persoonlijke aangelegenheid

marie
help me, meneer Shlink

shlink
als hij alleen al van je haar houdt, is dat al goed van hem

marie
dat meent u niet

shlink
je bent helemaal alleen
niemand hier houdt van je
hij houdt van je

marie
ik kan niet van hem houden

garga
bevalt het op de markt

shlink
iedere vrouw is in de markt

marie
ik ga
maar niet naar huis
het houdt niet op als ik wegga
ik ben niet in de war
je bent blind als je niet ziet dat je verliest

achter een koor van meisjes: Jezus schenkt de zondaars vergiffenis

garga
hé, héla, het leger des heils
opruimen. doe die whisky weg
kom binnen jongens

leger des heils komt binnen

de geestelijke
u roept mij

de wurm
halleluja, het leger des heils

garga
ik sta niet achter uw activiteiten
maar als u een huis nodig hebt mag u dit hebben

de geestelijke
de heer zal u belonen

garga
misschien
tot shlink
heb je dit huis geërfd

shlink
nee

garga
heb je veertig jaar gewerkt

shlink
met mijn blote handen

garga
ben je hier naartoe komen zwemmen

shlink
ik was zeven
vanaf toen heb ik gewerkt

garga
je hebt niets anders dan dit

shlink
niets

garga
tot de geestelijke
dan schenk ik het u
op voorwaarde dat u zich voor de wezen en zuiplappen die hier
onderdak zullen vinden in uw onuitstaanbare smoel laat spugen

de geestelijke
ik ben een geestelijke

garga
goed
gaat u staan

de geestelijke
ik mag dit niet

garga
het sneeuwt op de wezen
de dronkaards komen bij bosjes om
en u denkt aan uw gezicht

de geestelijke

goed
mijn gezicht is schoon
ik ben eenentwintig
u zult uw redenen wel hebben

marie
ik veracht u als u dat toelaat

de geestelijke
er zijn betere gezichten dan het mijne
maar geen gezicht is hier te goed voor

garga
spuug hem in zijn gezicht, Shlink
als je wilt

marie
dit is niet goed, George

garga
tand om tand

shlink spuugt de geestelijke in het gezicht

de geestelijke
vergeef me

garga
smijt hem de papieren toe
dit is de schenkingsakte, die is voor het leger
en hier een kleine ondersteuning
deze is voor u
geeft hem de revolver
eruit
lafbek

de geestelijke
ik dank u in naam van mijn missie
af

garga
je hebt mijn plezier vergald
jouw grofheid is niet te evenaren
ik hou wat papiergeld voor mezelf
want dat is de clou
mister Shlink uit Yokohama
ik blijf niet hier
ik ga naar Tahiti
bedankt voor de kaart
kom op, Wurm, tickets

marie
dat is laf
toen die geestelijke wegging, zag ik je wegstijgen
ik heb het wel gezien
je bent wanhopig

garga
afgestroopt tot op het bot ben ik hier gekomen
ik tril nog na van twee weken whisky
ik spuug hem in het gezicht
hij slikt het, keer op keer

ik veracht hem
het is uit

marie
pfui

garga
jij hebt mij ook in de steek gelaten

marie
ga je nu met mij verder vechten
ik wil niets van jou, behalve dat je me met rust laat

garga
en voor je ouders het brood verdienen in een hoerenbed
je paardenlucht verkopen
en zeggen: ik ben het niet
het ga je goed in bed en dat je nog lang op aarde mag blijven
af met de anderen

marie
grote woorden
gedrenkt in whisky
heb ik jou gevraagd wat je met hem hebt
je trekt aan de versleten teugels
maar ik heb ze doorgebeten

stille
houdt u van dit huis
heeft u er van gehouden

shlink haalt zijn schouders op en gaat naar achteren, marie volgt hem

de woning van john garga. zolder met licht behang. de mensen lijken van ivoor. ronde tafel

john
er is iets gebeurd waarover moeilijk te praten valt
ik heb het niet over plichten
ik ben ook jong geweest

manky
't lijkt er op dat je zoon betrokken is geraakt in een affaire
waarvan je nooit weet hoe het afloopt
iets met een gele

mae
je moet je daar niet mee bemoeien

john
de zorg voor de familie rust weer op mijn schouders
zoals altijd in de weken dat hij drinkt
hij is een kwartaaldrinker
de aap
waar hij nou weer uithangt

manky
hij heeft iets met een vrouw
van het losbandige soort
naait hemden
hij naait haar alleen als hij zuipt

john
hij komt altijd terug
verbeten als een terriër

manky
nu zal hij niet meer komen

john
waardeloos
kwajongen
jij hebt tenminste geld
vierhonderd dollar

manky
voor Marie heb ik heel wat over
je had Marie niet naar die kerel moeten laten gaan

mae
het ging via de krant
daar was niets onfatsoenlijks aan
iemand moet het geld verdienen

manky
ik weet alleen niet waarmee ze het verdient
wat denk jij

john
ja god
dit is een stad en daar heb je te leven

je weet niet eens wat er in het huis naast je gebeurt
mijn broer ging de jungle in
de deserteur
George heeft zijn bloed
hij heeft zoveel ruimte nodig

manky
net als Marie

john
Mae, wat doe je nou
je gooit toch geen emmer om
wat ben je toch een koe

garga
is binnen gekomen, somber
hebben jullie weer een goed gesprek
ik wil even met moeder alleen zijn

john
wat zijn dat voor manieren
Pat Mankybuddle is er, wat denk je wel
kijk eens aan, hij heeft een nieuwe jas ongelofelijk
een erfenis gehad
tot mae
wat sta je daar nou
ziet-ie bleek, die lieve zoon van je
een beetje dronken hè
kom Manky, wij zoeken de zon op
allebei af

garga
ik heb er genoeg van
ik ga weg

mae
waarheen

garga
de frisse lucht in
ergens
schrik niet altijd zo als ik iets zeg

mae
je moet niet weggaan

garga
jawel, ik ga weg
er is een man die beledigt een andere man
dat is niet zo plezierig voor die andere man
maar die ene man is bereid zijn hele houthandel weg te geven
alleen om het voorrecht te hebben de andere man te beledigen
dat maakt de dingen alleen nog maar onplezieriger
de beledigde man moet weg kunnen, vind ik
maar dat zou te plezierig zijn voor die ene man
misschien kan hij al niet meer weg
maar in ieder geval moet hij vrij zijn

mae
ben je dat dan niet

garga
nee
stijte
wij zijn niet vrij
het begint al 's ochtends met het kopje koffie
of met een pak slaag omdat je een aap bent
en de tranen van de moeder zijn het zout in de pap van de kinderen
en hun hemden worden gewassen in haar zweet
alles ligt vast tot in de ijstijd
en de wortel zit in je hart
maar je wilt je handen vrij hebben
en je met huid en haar ergens in storten
en niet in iets vaags
maar dan merk je dat je al betaald bent
ingeschreven, afgestempeld en gekocht tegen een goede prijs
je hebt geen enkele vrijheid
zelfs niet om er aan onderdoor te gaan

mae
wat maakt je zo ziek
ik kan je helpen
heb je een vrouw nodig
ik vind er een voor je
meteen
ik zal je niet teleurstellen
maar loop niet weg van je vader

garga
jij kan me niet helpen

mae
ik vraag het niet voor mezelf
ik schaam me er niet voor dat ik van je hou
voor mij hoeft je hier niet te blijven
maar waar moeten zij van leven

garga
ik wil niet meer

mae
moet er niet gewerkt worden

garga
ach, al die vele brave mensen en die vele vlijtige mensen
al die vele brave en vlijtige mensen die aan de draaibank werken
en hun boterham verdienen met mooie, degelijke tafels maken
al die goede brave, vlijtige tafelmakers met hun brave
boterhametende gezinnen
waarvan er zoveel zijn, massa's, ik veracht ze
die vlijtige, correcte, domme, degelijke mensen
je moet ze in het gezicht spugen, hun doodskist intrappen
over hen de zondvloed
"storm in de nacht en de zee gaat hoog"

mae
o George

garga
nee, ik wil niet meer

mae
jij wilt niet meer

en wat dacht je van mij
berooft me niet van mijn illusies
ik kan misschien wat meer werken
ik slaap wel tijdens het wassen
ik kan misschien sneller door de stad lopen
maar ik kan ze er niet alleen door heen slepen
dat weet ik

garga
dat weet ik ook
maar ondertussen denk ik waar dient al dat werk voor

mae
dat mag je niet zeggen
het is allemaal al somber genoeg
kijk hoe vies de muren zijn
en de kachel haalt het einde van de winter niet

garga
het is toch duidelijk
het gaat zo niet langer
met de kachel niet
met de muren niet

mae
jij zegt het

garga
met het brood op de plank niet
met het hemd aan je lijf niet
en met je dochter gaat het al heel lang niet meer

mae
ja schreeuw maar
zeg het maar zodat iedereen het kan horen
dat alles voor niets is en alles teveel moeite kost
hoe je er alleen maar slechter van wordt
maar hoe moet ik dan leven
jullie lopen van mij weg als van een stoel die kapot is,
die niet goed is maar wel bruikbaar
hij heeft dienst gedaan en nu is hij op
niemand vraagt naar die stoel
en toch moet hij er zijn tot hij volkomen in elkaar zakt
en ach ik moet nog zo lang

garga
als het zo erg is, waarom klem je dan je kaken op elkaar
waarom schreeuw je het niet uit
waarom peiger je jezelf af in je doodskist
terwijl je al onder de grond ligt

mae
ach, je weet niet hoe het is om naast zo'n beest te leven
jaar in, jaar uit
hij is al bijna geen mens meer

garga
ik weet het

mae
wat zeg je
wat denk je dat ik bedoel

ik heb jou gebaard
ik heb je gevoed
met melk
met brood
ik heb je geslagen
je moet anders naar me kijken
ik heb toch niets gezegd
loop naar je zuster en schreeuw het in haar oren
ik heb niets gezegd
behalve dat je moet blijven
maar je kunt gaan
over je vader zeg ik niets
een man mag zijn zoals hij is
hij heeft voor ons het vel van zijn handen gewerkt
en nu is hij gewond

garga
ga met me mee, alsjeblieft

mae
wat zeg je

garga
ik wil dat je met me mee gaat naar het zuiden
ik ga daar werken
bomen vellen
en dan bouwen we een blokhut, en jij koopt voor me

mae
tegen wie heb je het
tegen de wind
hou me niet voor de gek
wil je dat ik hen die ik liefheb laat verdrinken als vee omdat het
water hoog staat
je moet je schamen
haal je handen uit je zakken
stille
wanneer ga je

garga
nu meteen

mae
niets zeggen
ik zal je spullen pakken
ik leg ze onder de trap

garga
dank je wel

mae
het is goed

allebei af, john en mankyboddle op

john
vroeger was ze mooi
zacht als jong gras
nu heeft ze de huid van een negerin
een zwarte krokodillenhuid over haar gezicht
en ogen die als messen door de spleten priemen
in het donker is ze gruwelijk

ze is zo veranderd door al het werk
door zeep en afwaswater
verder zeg ik niks
hou maar 's van zo'n vrouw

shlink
is binnengekomen, op gemoedelijke toon

Shlink
ik heet Shlink
ik heb uw dochter in huis gehad voor de was
ik was houthandelaar
nu ben ik vliegenvanger
ik ben vierenvijftig jaar oud
en ik ben niet veel meer
ik heb mijn vermogen verspeeld
je weet nooit hoe het loopt
ik bied u mijn armen aan

manky
weet je, ik zeg altijd:
ik weet waar de bodem is als ik met mijn schip de haven binnen zeil

john
de bodem, mijn god

shlink
ik zie dat u verlaten bent door de man die u onderhield
ik ben niet zonder medelijden
en ik heb toch niks te doen

john
het komt er op neer dat ideeën de maag niet vullen
je eenzaamheid stuit hier niet op een stenen hart
jij wilt bij ons aan tafel
wij zijn arme mensen maar we zijn geen bedelaars
haringkoppen kun je niet eten

shlink
ik eet alles
mijn maag verteert kiezelstenen

john
de kamer is klein
wij liggen als sardientjes in een blik

shlink
ik slaap wel op de grond
ik neem maar half zoveel plaats in als ik lang ben

john
pak een stoel

mae
ik moet nog de stad in voor het donker wordt

john
jij bent altijd weg als ik je nodig heb
ik heb deze man onderdak geboden
hij is eenzaam
je zoon is ervandoor, dus er is een plaats vrij
geef hem een hand

mae
wij komen van het platteland

shlink
ik weet het

john
wat ben je daar aan het doen

mae
ik leg mijn bed onder de trap

john
waar zijn je spullen

shlink
ik heb niks
ik slaap wel op de trap
ik zal geen hand naar u uitsteken
ik weet dat er een gele huid omheen zit

mae
ik geef u de mijne

shlink
dat verdien ik niet
ik meende wat ik zei, maar u kijkt door de huid heen

john
is een goede huid hoor
een beetje zwart en rimpelig

shlink
ik ben een gewone man
uit mijn mond geen mooie woorden
daar zitten alleen maar tanden in

steeg. rechts een streepje groene hemel na de regen. een ster. links een strakke schoorsteen. zwart. achter het geluid van het kolen stouwen. ochtend. achter het gedruis van ontwakend Chicago

shlink

komt van achter

van nature is de huid van de mens te dun voor deze wereld
daarom zorgt hij ervoor dat ze dikker wordt
daar zou niks op tegen zijn als je de groei kan stoppen
een stuk geprepareerd leer bijvoorbeeld blijft hetzelfde,
maar een huid groeit
ze wordt dikker en dikker

shlink

waarom ga je niet naar huis

marie

dat gaat niet meer

shlink

je wordt steeds bleker
als jij mij 's middags eten brengt, wat doe je dan de rest van de dag

marie

wat aardig dat je dat vraagt
ik wacht tot het middag is en dan wacht ik tot het avond is

shlink

en 's avonds hang je tussen de mannen die hier de kroeg uit kruipen
je lijf is de enige verdienste van je ouders
je zou er beter op moeten passen

marie

jij werkt je handen stuk bij het kolenscheppen
jij hebt je veertig jaar lang afgebeeld,
balken op je schouders naar huis gedragen
dat heeft mijn broer allemaal in één dag zomaar weggegooid

shlink

laat dat toch los

marie

ik hou van mijn broer

shlink

dankbaar als een hond
ziekelijke zachtmoedigheid

marie

je bent hard
het is geen dankbaarheid
jij bent een man en ik breng je te eten
en als je wilt slaap ik met je
waarom zou ik dat niet zeggen

shlink

jij wilt in bed gaan liggen
ik heb geen tijd

ik neem niet alles wat ik kan krijgen

marie

jij wilt dat ik voor je buig
dat ik op mijn knieën ga
dat hoeft niet
ik ben al naakt voor jou
ik schaam me niet

shlink

schaamte getuigt van moed

marie

ik heb geen moed nodig
omdat ik liefheb
ik kan me zo laten vallen
gezicht recht naar beneden
armen langs mijn lijf
heb ik geen moed voor nodig

shlink

een vrouw die zichzelf weggeeft, geeft niet veel
kleed je aan
ga weg
jij hebt deze dag verpest door mij je ingewanden te laten zien
en de zee was als een spiegel

marie

weggaan ja
dat is een goed idee
of mezelf schoonspoelen met water
dat is ook goed
ik ben een beetje buiten adem
ik wil slapen met een man
en ik begrijp het niet
je hebt vrouwen die zijn net honden : gele, zwarte,
en ik kan het niet
ik voel me alsof ik in stukken word gezaagd
deze muren lijken van papier – je krijgt geen lucht, je wilt er een gat
in branden
waar zijn de lucifers, een zwart doosje, dan kan het water naar
binnen stromen
en als ik wegdrijf, is het in twee stukken, elk zijn eigen kant op

marie af

de wurm

hij is dus toch niet weggezwoomen
de harpoen zit vaster dan we dachten
wij dachten dat de bodem de jongeman had opgeslokt
nu ligt hij in Shlinks kamer zijn wonden te likken

garga

ik noem hem "mijn helse bruidegom" in mijn dromen
Shlink de hond
"we zijn van tafel en bed gescheiden
hij heeft geen huis meer
zijn bruidje drinkt teveel absint
hij brengt wittebrood naar de familie
de maîtresse rookt sigaren en verdient wat geld in haar kousen"
dat ben ik, de dwaze maagd

manky

het leven is eigenaardig
zo ken ik bijvoorbeeld een man die zeer ordentelijk was
maar hij werd verliefd op een vrouw
haar familie kwam om van de honger
hij nam vierhonderd dollar met zich mee
maar hij liet haar voor zijn ogen verhongeren
omdat hij haar met die vierhonderd probeerde te winnen
en zonder dat kreeg hij haar niet
het is een schurkenstreek
maar kan je het hem kwalijk nemen

garga

"zie mij aan
ik ben een zondaar
ik hield van de verlatenheid
verkoelde boomgaarden
vergeelde winkeltjes
verschraalde drankjes
jullie vergissen je
ik ben een maar een onbenullig mens"
ik heb niets te maken met mister Shlink uit Yokohama

de baviaan

neem nou die houthandelaar
er was geen spoor van een hart te bekennen
als je hem zou leksteken liep er enkel woekerrente uit
maar op een dag wordt hij door een of andere hartstocht overmand
zet z'n hele houthandel op de helling
en nu sjouwt hij kolen daar boven

garga

"eens zal ik zijn weduwe zijn
dat is zeker
de dag is al aangestreept op de kalender
en ik zal met schoon ondergoed achter zijn lijk lopen
met brede passen in de stralende zonnenschijn"

marie

komt binnen in het midden, gaat naar links
George

garga

ben jij dat, Marie
wat zie je eruit

marie

ja

garga

eruit jullie
zie je niet dat ik bezoek heb

jane

ik begrijp jullie niet
geef me wat te drinken

allen af behalve garga en marie

garga

wil je wat
heb je honger

marie

schudt haar hoofd, kijkt hem aan
sinds een tijdje hangen er gieren boven de familie
vader zegt;
die rok is een schandaal
je ziet je knieën er door heen
en je handen zijn zwart
hoe wil je dan dat het me smaakt
en moeder zwiigt
wast haar handen en werkt dubbel zo hard
hoe kan het dat je je laat behandelen als een beest
alleen maar omdat je ooit met een man in bed hebt gelegen

garga

wat spreek jij slecht over je ouders
waar leven ze van

marie

Shlink brengt ze zo nu en dan te eten

marie

en jij loopt buiten in de regen

marie

Manky zegt dat Shlink al twee dagen niet meer gekomen is
en de huur is opgezegd

garga

dat is niet mijn schuld
maar praat maar door
ik zal er toch naar moeten luisteren

marie

kijk niet steeds naar het plafond
ik hou van hem
maar ik kan hem niet krijgen

garga

pijnlijk

marie
weet ik

garga
jij hebt geen instinkt

marie
ik val helemaal uit elkaar
omdat ik hem niet kan krijgen
ik sta te trillen als ik hem zie
ik zeg steeds alles verkeerd

garga
ik kan je niet vertellen wat je moet zeggen
maar als je het niet probeert wordt er ook niet betaald

marie
je zegt van die harde dingen
ze schieten door mijn kop als alcohol

garga
had ik maar een steen om naar je te gooien
een vrouw die zich laat afwijzen
ik had er een die niet eens een fles rum waard was
maar zij begreep hoe ze de mannen aan moest pakken
ze liet zich ervoor betalen
ik heb haar naar de duivel gejaagd
maar ze is een vrouw

marie
als ik wist waar ze was ging ik naar haar toe

garga
misschien in de hemel
misschien in de goot
je bent zo zwaar als een paard
Marie Garga

manky
weet je
echte liefde
die de tong streelt
waarvan de smaak als een huid op je gehemelte ligt
bestaat niet op deze planeet
je mag er aan ruiken
tot je er van moet kotsen of bedwelmd raakt
heel even, met alles wat erbij hoort, weet je
tandenklapperen, verscheuren, samensmelten
met alles erop en eraan
onbenullig en onzinnig
en verder is er niets heiligs aan

shlink stapte naar binnen

de wurm
ik spreek uit ervaring
de hele mensheid is met paardenhaar en olifanten huid onderworpen
aan papieren dromen
en er is niets zo van papier als het werkelijke leven

shlink
jij hier, miss Garga

marie
ik weet dat het niet goed is dat een vrouw een man haar liefde
verklaart
en ik weet ook dat jij dat weet

shlink
waarom kijk je me niet gewoon aan

marie
ik hou van je maar dat bewijst niets
ik wil niets van je
het is niet makkelijk voor me om dat te zeggen

garga
blijf hier Marie
je moet niet de gemakkelijkste weg kiezen
je moet alleen dat doen wat je wilt

marie
ja George

garga
het zit zo, hij werkt als een paard
en ik lig lui in mijn absint

shlink
wereldveroveraars liggen bij voorkeur op hun rug

garga
de bezitters werken
je bent oud geworden

shlink
veertig jaar kan een dag lijken als je geen nee zegt
maar een dag kan ook veertig jaar duren
je zou toch naar het zuiden gaan

garga
zuiden hier, zuiden daar, drinken doen ze overal

shlink
je ziet er goed uit ondanks de drank

garga
ik lach om jou

shlink
ik hou van jouw lach
jouw lach is mijn zon
het was hier afschuwelijk,
vreselijk om jou niet te zien
drie weken, Garga

garga
ik begin me thuis te voelen in mijn vel
alleen mijn rug wordt van het liggen zo dun als een graat
je ziet het, ik heb me erbij neergelegd

shlink
als je nu opgeeft kun je je handen niet meer in onschuld wassen

garga

toch geef ik op
ik staak
ik gooi de handdoek in de ring
ik zou niet weten waarom ik me in jou heb vastgebeten
je bent een kleine harde kokosnoot, die je moet uitspugen, omdat
je je tanden erop stuk bijt

shlink
ik ben in jouw afwezigheid zo vrij geweest jouw ongelukkige familie
met beide handen te ondersteunen

garga
je raapt op wat ik wegslijt
je vreet je in met huid en haar
geniet zijne slechtheid er van mijn familie te onderhouden

shlink
ik dacht dat je familie jou boven alles ging
maar als jij het wilt, zal ik me terugtrekken
hoewel de huur betaald moet worden

garga
jij bent schaamteloos
begraaf je toch alleen

shlink
ik heb me over je zuster ontfermd
je familie had haar de straat op gestuurd

garga
miljoenen meisjes gaan de straat op

shlink
jij denkt alleen maar aan jezelf

garga
ben ik mijn zusters hoeder

shlink
waarom wind je je dan zo op

garga
mijn zuster voel ik niet meer

shlink
ik doe je een aanbod
ik trouw met je zuster
ik zet mijn tanden in elke gelegenheid om het jou naar de zin te
maken

garga
je denkt toch niet dat ik mijn zuster aflever als een pond koffie

shlink
ze gaat nu door een hel, omdat ik uit hygiënische overwegingen van
lichamelijke gemeenschap met haar moet afzien

garga
dat wil ze helemaal niet, je ijlt

shlink
een vrouw die liefheeft, kan niet liegen

ze heeft bekend dat ze met mij wil slapen

garga
je praat lucht
maar als ik erover nadenk, kan mij het schelen
ik geloof niet in de liefde
een vrouw waar je niet van houdt, kan je niet gelukkig maken

shlink
ik heb de afgelopen veertig jaar niets anders gezien

garga
jij wilt het mij naar de zin maken
pas op
als het nodig is lieg ik over mijn verlangens
en jij liegt ook

shlink
jij wilde toch vrij zijn
laat de etterbuil openbarsten
laat de jungle en zijn dieren achter je
kan je weer ademen
frisse lucht
ik garandeer jou een ticket naar Tahiti

garga
je weet dat Tahiti een stuk kale rots is en dat ik dat ik dat weet

shlink
jij beëindigt het gevecht
ik help jou op het schip
grijp je kans

garga
ik zie geen gloeiende horizons
ik zie geen wilde dieren en verre stranden
op dit ogenblik zie ik alleen hoe bang jij bent
jij wijst naar het touw dat mij is toegeworpen, zegt dat het van jou is
en maakt mij wijs dat ik erin verstrikt raak
ik leef in melk
alles stroomt in mij
uit de hemel, uit de aarde, het is mijn land, rond mijn schouders en
onder mijn rug
kan een vis verdrinken
ik lig hier en heb medelijden met jou
en ik denk : hoe zou het met George Garga zijn
wat gaat er met hem gebeuren
zijn vijand begint te twijfelen
hij harpoeneert gedachten in zijn hersens
en ze denken verder met hun maag
misschien vergis jij je wel
misschien vergis ik me

shlink
je bent dronken

garga
dikhuizen zijn we, allemaal
we schaven alleen de korsten af
toon me je gezicht, Shlink

shlink
zet het licht er maar op, Garga
elk licht dat je maar wilt
bijt de noot stuk

garga
er zit in jou niets menselijks

shlink
ik kan je niet meer geven dan ik heb
maar ik geef het wel

garga
wat voor mij menselijk is wordt door jou als een stuk vlees
verscheurd

shlink
onzin
het is juist andersom
je bent blind
maar ik open je de ogen
ik laat je de bron zien waar jij van leeft

garga
die jij verder drooglegt
je maakt mijn familie tot jouw bron van inkomsten
jij leeft op mijn kosten
en ik word dunner en dunner

marie
alsjeblieft George
kan ik niet gaan

garga
nee, blijf
we hebben het net over je

shlink
het is mijn ongeluk altijd de zwakke plekken bloot te leggen
je ziet pas wat iets waard is als je het kapot hebt gemaakt

garga
ik offer alles op
we gaan allemaal kapot

shlink
je weet helemaal niet wat je opoffert

garga
alles
ik wil alles opofferen

marie
je moet me laten gaan
ik word hier bang van

garga
hier blijven jij
we worden een grote familie

marie
George

garga
blijf
laat je menselijke kant zien Shlink

shlink
meteen

marie
ik begrijp je niet mister Shlink
en jou begrijp ik ook niet George

garga
hou je van deze man

marie huilt

shlink
neem je niet teveel op je schouders

garga
maak je geen zorgen
het zal een vooruitgang zijn
het is donderdagavond
wij zijn hier
dit is mijn zus, Marie Garga, toch
kom Marie, mijn zusje
dit is mister Shlink uit Yokohama
hij wil je wat zeggen

marie
George

garga
"ik ben weggevlucht in de stad
waar in gloeiende doornstruiken
wit de vrouwen hurken
met hun scheve oranje smoelen"

marie
het is al donker buiten
ik wil naar huis

shlink
mag ik met je mee

garga
"hun haren als zwartgelakte dunne schalen
de ogen uitgevaagd
door de vlagen van losbandigheid
de dronken avond en het offer
dat werd gebracht"

marie
vraag dat niet alsjeblieft

garga
"hun dunne kleren kletsen als
transparante slangenhuid
van het voortdurende nat
doorregent tegen de trillende lijven"

shlink
ik meen het
ik heb geen geheimen
voor niemand

garga
"het omhult ze helemaal
tot over de teennagels
die van koper zijn gegoten;
de Madonna in de wolken
verbleekt boven jullie zusters"
wie wil er wat drinken
we kunnen wel wat alcohol gebruiken

shlink
waarom drink je
drinkers zijn leugenaars

garga
als ik drink zwemt de helft van mijn gedachten weg
ik laat ze naar de bodem zinken
dan zijn ze niet zo zwaar meer
drink

shlink
als het niet echt hoeft

garga
ik bied je wat aan en je weigert

shlink
ik weiger niet
maar mijn gedachten, dat is het enige dat ik heb

garga
dan delen we
dan hoef jij nog maar de helft te denken
eerst drinken en dan neuken

ze drinken

shlink
eerst drinken en dan neuken

garga
wil je er ook eentje, Marie
nee

marie
let maar niet op mij
ik kan toch niet meer naar huis
het is al nacht

garga
vandaag vergaan er veertig jaar
en ik zeg geen nee
de grond zakt in elkaar
en het strontwater komt naar boven
vierhonderd jaar heb ik gedroomd van de ochtend op zee
met de zoute wind in mijn ogen
en alles rimpelloos

shlink
ik vraag je om de hand van je zuster
marie
help
ze verkopen me

manky
hier ben ik, liefje

marie
ik wist het
dat je daar bent waar ik ben
daar waar ik ben

garga
wat is dat
heb je hier een huwelijksbureau, Shlink

de baviaan
iedereen mag hier drinken
jij moet oppassen met je slechte manieren
er zijn dames bij

manky
handen af
hallo
ik heb een mes
kom met me mee, liefje

garga
"een zuchtje wind
en als in de opera wijken de wanden"

shlink
vergooi je niet, Marie

marie
ik wil helemaal niets meer
ik wil een kamer waar niets is

shlink
je bent nooit alleen waar niets is
omdat je de gezichten met je meedraagt

marie
hou me vast, Manky

manky
ze zullen me eerst dood moeten slaan als ze je willen aanraken
nog een sigaartje en dan gaan we

garga
grijp je kans, Shlink
je laat haar gewoon wegzwemmen

shlink
nu ben je moe
maar over een paar jaar komt er een heldere ochtend
waarop je door het raam naar buiten kijkt
en het water glad is
en je niet weet waarom er een gezicht teveel is in de kamer

manky
kom mee
ik heb vierhonderd dollar
dat is een dak voor de winter
en gezichten
die zie je in de schouwburg

shlink
ga met me mee
ik zal je behandelen als mijn vrouw
ik zal me in alle stilte opknopen als ik je ooit zou kwetsen

garga
hij liegt niet
zeker weten dat hij niet liegt

marie
als ik niet van je hou, hou jij dan van mij

manky
ik geloof van wel
en er staat nergens zwart op wit dat je niet van me houdt

garga
ben jij dat, Jane
ik had je bijna niet herkend

jane
zorg dat hij verdwijnt, Baviaan
ik wil z'n gezicht niet meer
hij beledigt me
al leef ik niet meer in melk en honing
ik laat me niet belachelijk maken

de baviaan
ik sla iedereen z'n neus kapot
die jou durft te zeggen dat je een uitgewoonde doos bent

garga
je gezicht is afgeleberd als een citroenijsje
maar ik ben blij dat ik je nog zie
voordat de vliegen op je afkomen
mijn verzopen kippetje

marie
ik zal niet van je houden, Pat Mankyboddle
het is niet gemakkelijk om met zo'n vrouw te leven

manky
het is gemakkelijker dan je denkt
stap in de boot
en neem je weduwekleed vast mee

shlink
drink wat voordat je gaat neuken

marie
kom mee
is dat je vrouw, George
ik ben blij dat ik haar nog even heb gezien

de baviaan
die doos biedt plaats voor twee
het is een tweepersoonsdoos
lacht om zichzelf

shlink
kom terug als je ongelukkig bent

garga
ik ben totaal bezopen
maar ook al ben ik dronken
je hebt me op een goed idee gebracht
Jane, ik hoor bij jou
kom mee, je hebt genoeg gehad

jane
ik laat me niet beledigen
ik sta alleen in het leven
ik zorg voor mezelf

de baviaan
door op je rug te liggen

jane, garga en de baviaan af

shlink
hoeveel schepen heb je nodig voor Tahiti
zal ik mijn hemd voor je hijsen, als zeil
of liever dat van je zuster

groen behang

manky

ik heb mezelf onder tafel gedronken om een nacht te kunnen slapen
je hebt gehuild in je slaap

marie

niet om jou
ik heb zoveel opgegeven

manky

steeds hetzelfde liedje de laatste tijd

marie

jij trekt aan je sigartje en je ligt in bed met je kleren aan
waarom trek je je broek niet uit

manky

weet je, dat ben ik gewend van de grote vaart

stille

marie

ik huil
en jij rookt

manky

weet je, ik luister naar de herfst

marie

waarom zeg je steeds "weet je"

manky

vind ik leuk
weet je, jij vrijt altijd alsof het de eerste keer is
met knarsende tanden
alsof het de laatste keer is

marie

verwijt je me nu dat ik met je vrij
het is net alsof het teveel voor je is
of niet

zeg het dan

manky

dat zeg ik niet
de manier waarop jij liefhebt is overweldigend
helemaal niet menselijk

marie

vind je mij onmenselijk

stille

manky

ik verlies gewoon alle gevoel voor humor hier met dat groene
behang

marie

ja, humor, daar heb je wat aan

manky

weet je, het is als toen in die ouwe klippen
ten zuiden van Haiti is het water spiegelglad
af en toe wat wind, schepen ook,
ten noorden is het ook goed
maar in het zuiden : rimpelloos
wij roken
en de kaarten zijn smerig
de hartenaas zijn we kwijt
de grootschoot kleppert
nou, weet je, na vier dagen zegt Martin :
"doe mij een slok zeewater, dan schijft ik een haai"

marie

wat praat je nou

manky

nou ja, toen was alles veel gemakkelijker, meer niet

marie

pfui
zo ben jij dus
je bent me nu al aan het vergelijken
waarom heb ik dat niet meteen gezien
heb ik geen ogen in m'n kop
god, wat een armoe
en wat is dit ook voor kamer
de regen klettert op het bed
en er is geen brood meer

manky

en het behang valt van de muur

marie

jij hebt geen gevoel
smaakt mijn liefde je niet
ik ga weg

manky

alleen omdat ik het over een slok zeewater had
domme gans
je weet toch dat het altijd op en neer gaat en niet alleen maar
omhoog

marie

op en neer
bij ieder woord krimp ik in elkaar
op en neer
en het op is er alleen maar
dat je niet afstompt van het neer

manky

och Marie
ik moet echt stoppen met drinken
ik ben een botte hond

marie

laat me met rust
of windt het je op mij te zien huilen

wat weet jij er nou van
hoe het door je heen snijdt
en hoe het maar doorgaat en doorgaat
bij wie kan ik dit kwijt
kijk dan hoe mijn wimpers trillen
vol tranen

manky
ik weet dat ik een botte hond ben, Marie
zo word je op zee
wekenlang geen lady

marie
ik ben geen lady
hou je vooral niet in
sla er maar op los
ik ben toch maar een hoer
god, wat moet ik lachen om jou
jij bent zo dom
denk jij dat ik van je hou
hoe die d'r bij zit,
en zijn sigaartje gaat uit,
maar z'n bek blijft open staan
doe je bek dicht
hoe heb jij kunnen denken dat ik van jou houd
en jou niet haat
als de eenzaamheid
met je vieze kamer
en je waardeloze manier van doen
heb je je handen wel gewassen
lachwekkend
hier word ik echt vrolijk van
jij hebt mij uit de goot geraapt, toen ik daar hulpeloos lag
goeie zaken gedaan
ik was goedkoop
ik hoefde niet naar de schouwburg
en niet op stand te wonen
en nu is het weer niet goed, dat ik van je hou
jij kan niet eens een vrouw bij je houden die door een ander is
weggegooid
kliekjesvreter
stofzuiger
een stand-in met een sigaartje
ze doet een sjaal om en gaat weg

manky
hé, Marie, verdomme
wat ben je nou voor een hysterische koe
Marie

*lage bomen met bruine verdorde bladeren
wittige mist*

marie
het lijkt wel of de bomen vol met stront hangen
en je kunt de hemel zo aanraken
doet me niks
ik heb het koud

shlink
het spijt me dat je het koud hebt
ik bedoel, de lucht is warm en donker

marie
ik ben net een halfbevroren kwartel
en ik kan er niks aan doen
ik heb mezelf vergooid
de liefde smaakt me bitter
anderen hebben de tijd van hun leven als ze verliefd zijn,
maar ik verwelk en put mezelf uit
mijn lichaam is vies
het is afgelopen
ik heb met een man geslapen en het was net een beest
ik gaf me aan hem, hoewel mijn hele lichaam verdoofd was
steeds weer gaf ik me en ik werd maar niet warmer
tussendoor rookte hij sigaren
de zeeman
ik hield van jou, iedere minuut tussen dat groene behang
en ik werd er zo wild van dat hij dat voor liefde hield
jij hebt me uitgekleet
ik ben je niets schuldig en toch schreeuwt mijn geweten,
dat ik mijn lichaam vergooid heb
het is van jou, ook al heb je me afgewezen

shlink
wat wil je nou ?

marie
ik ben zo laf
mijn moed is verloren gegaan met mijn onschuld

shlink
je moet je wassen
marie
misschien moet ik naar beneden gaan, naar het water
maar dat kan ik niet
ik ben nog niet klaar
ik ben nooit gelukkig geweest
mijn hart is niet te stillen
ik ben in alles maar half
ik kan ook niet van iemand houden
is allemaal vergeefs

shlink
ik weet niet wat mannen hier zeggen als ze vallen op een vrouw
ik voel me goed bij jou,
en ik zou me tegen je aan willen drukken, als dat mag

marie
ik hoor wat je zegt
ik ben niet doof
ik heb oren, maar wat betekent dat

shlink
ik heb het je moeilijk gemaakt
ik wilde dat je week werd, als een nat sneeuwvlokje
ik wilde dat het binnenin je zou gaan sneeuwen
dan zou ik je onderdak bieden

marie
ik weet niet wat ik tegen je moet zeggen
als het goed klinkt, geloof ik het niet
misschien slaap ik
en word ik straks wakker gemaakt
misschien ben ik wel zo
dat ik dit doe
dat ik mezelf voorlieg
dat ik mijn ogen sluit
alleen maar om ergens onderdak te vinden

shlink
kom mee
het wordt hier koud en we dwalen af

marie
maar de bladeren zijn warm en goed
een dak tegen de hemel die te dichtbij is

ze gaan weg

manky
hier leidt haar spoor naartoe
je hebt veel gevoel voor humor nodig in september
branstige herten in de bosjes, parende kreeften, de jacht op de das
is geopend
en ik heb kouwe poten
ik moet kranten in m'n sokken stoppen
waar is ze nou toch
dat is het probleem
als ze nu graatmager in die smerige kroeg rondhangt,
krijgt ze haar hemd nooit meer schoon
die vlekken gaan er nooit meer uit
Pat Mankyboddle, nu geldt het standrecht
te zwak om me te verdedigen, ga ik tot de aanval over
ik verslind die teef met huid en haar
een gebed bevordert de spijsvertering
die aasgier schiet ik af en zet ik op in het Mankyboddlemuseum
woorden
zinnen zonder tanden
pakt een revolver uit een tas
dit is het antwoord
koelbloedig
dat struint maar door het kreupelhout, op zoek naar een wijf
verdomme
een regelrechte zelfmoordpoging, deze doornstruiken
kijk uit, jongen
waar moet die vrouw heen,
als ze weduwe is van een lijk in het struikgewas
kalm aan, jongen
rook wat

eet iets
stop dat ding weg
vooruit

weg

marie
de mist is ijsig wit
weezinwekkend
ik ga niet met je mee

shlink
wat heb je
je voelt je smerig

marie
ik kan mezelf niet voor jou opofferen

shlink
zo schijnheilig als jij gezichten trok in de bosjes

marie
ja, ik ben laf

shlink
dat is de schuld van je begeerte
je moet met je hoofd in de oksel van een man gaan liggen
maakt niet uit hoe

marie
ik beteken niets voor jou

shlink
jij wilt iemand strikken
jij kunt niet alleen zijn

marie
ben je daarom zo hardhandig
je greep me ineens beet
alsof ik je zou ontsnappen
alsof ik een offerdier was

shlink
dat zie ik heel anders
je bent als een teef de bosjes ingelopen
en als een teef kom je er weer uit

marie
ben ik zoals jij zegt ?
ik ben altijd zoals jij zegt, want ik heb je lief
vergeet nooit, dat ik van je hou
ik hou van je als een dolle hond
als jij dat zegt
maar nu moet je me betalen
ja, ik heb zin om betaald te worden
geef me je geld, ik moet er van leven
ik ben een hoer

shlink
en ondertussen lopen de tranen over je wangen

marie
geef me je geld
kijk niet naar me,
dat zijn geen tranen
dat is de mist
alles in mij wordt water

shlink
geeft geld
hier

marie
ik bedank u niet, mister Shlink uit Yokohama,
dit is een puur zakelijke aangelegenheid,
niemand hoeft iemand te bedanken
gaat u nu maar
ik moet nadenken

shlink
en nu een stortbad

*met nieuwe meubels
in nieuwe kleren
bruiloftsmaal*

john
een verse stropdas
geen jeneverkegel
en witte tanden
sinds die man, waarover men het hier liever niet heeft
die een andere huid heeft,
sinds die man met de andere huid naar het kolendistrict gaat
om daar dag en nacht voor ons te werken
gaat het ons iedere dag in elk opzicht beter
vandaag heeft hij, zonder het te weten
voor onze zoon George een trouwfeest mogelijk gemaakt, dat past
bij de directeur van een groot bedrijf :
nieuwe stropdassen, zwarte pakken, een lichte whiskywalm tussen
de tanden
tussen nieuwe meubels

mae
is het niet vreemd dat die man met kolensjouwen zoveel geld
verdient

garga
ik ben het, die verdient

mae
jullie trouwen zo plotseling, Jane
is het niet wat overhaast

jane
de sneeuw kan ook smelten, moeder
je kan de verkeerde kiezen, maar dat doen er wel meer

mae
het gaat niet om goed of verkeerd, maar of je het volhoudt

john
mond dicht
eet je biefstuk
geef de bruid een hand

garga
pakt haar pols
het is een goede hand
ik voel mij hier goed
ook al valt het behang van de muur, ik heb wel nieuwe kleren aan
ik heb de smaak van kalk in mijn mond, maar ik eet wel een biefstuk
ik zie een piano
hang een krans om de foto van onze geliefde zuster Marie,
twintig jaar geleden geboren op het platteland
het is goed om hier te zijn
de zwarte wind komt hier gelukkig niet binnen

jane
wat is er George
heb je koorts

garga
ik voel me goed met koorts
waarom zie je zo bleek moeder
de verloren zoon is weer thuis
wat staan jullie daar als gipsen beelden
het lijkt wel of de gieren hier naar binnen hebben gescheten

mae
ik denk dat het komt door dat gevecht, waar jij het steeds over
hebt

garga
dat zijn de vliegen in mijn hersens
die kan ik toch niet doodslaan

shlink komt binnen

garga
moeder
een biefstuk en een whisky voor onze gast,
hij is welkom, want vanmorgen ben ik getrouwd
mijn lieve vrouw Jane
vertel

jane
ik en mijn man gingen naar de sheriff, in alle vroegte, zo uit bed,
en we vroegen : kun je hier trouwen ?
hij zei : ik ken je, Jane, zul je voor altijd bij je man blijven ?
maar ik wist dat het een goede man was,
die niets tegen mij had, dus ik zei :
het leven is niet helemaal, zoals u denkt dat het is
shlink
gefeliciteerd, Garga
je laat het er niet bij zitten
je inzet groeit

garga
niet zo snel eten
we hebben alle tijd
waar is Marie ?
ik hoop dat ze onder de pannen is
haar geluk moet volmaakt zijn
er is helaas geen stoel voor je
we hebben een stoel te weinig
hoewel het hele meubilair net is vernieuwd
kijk, de piano
het is hier aangenaam
ik wil al mijn avonden bij mijn familie doorbrengen
ik ben een nieuwe levensfase ingegaan
morgen ga ik terug naar de uitleenbibliotheek

mae
George, praat je niet teveel

garga
je hoort het, mijn familie wenst niet dat ik nog langer met je omga
vanaf nu kennen wij elkaar niet meer, mister Shlink
je bent uitermate productief geweest
de meubels spreken voor zich
er is genoeg geld in kas
dankjewel
hier is je kaart van Tahiti

shlink

mag ik je nog om één gunst vragen
ik heb hier een brief van de firma Poot & Co
met een stempel van de rechtbank
ik heb hem nog niet opengemaakt zoals je ziet
je zou mij een grote dienst bewijzen als jij dat zou doen

garga leest

mae
waarom zeg je niets, George
je bent iets van plan, ik zie het aan je gezicht
ik ben nergens zo bang voor
jullie zitten achter jullie onbekende gedachten als achter een
rookwolk
wij wachten als slachtvee
jullie zeggen : wacht even,
jullie gaan weg, jullie komen terug, en wij herkennen jullie niet
meer
vertel me wat je van plan bent
en als je het niet weet, geef dat dan toe
dan kan ik daar rekening mee houden

garga
de slechte jaren waren de beste jaren en die zijn nu voorbij
ik heb het volgende besloten:
ik ga de gevangenis in

john
wat zei jij daar
dat jij de gevangenis in zou gaan, stond al vanaf je vijfde op je
voorhoofd te lezen
ik heb nooit gevraagd wat dat is tussen jullie,
maar ik heb altijd geweten dat er een luchtje aan zat
piano's kopen en de gevangenis ingaan
biefstukken op tafel en een familie kapotmaken
maakt voor jullie geen verschil
hij trekt zijn jasje uit en gooit het op de grond
hier
heb ik nooit aan willen hebben

jane
voor hoelang George

shlink
een partij hout is dubbel verkocht
daarop staat gevangenisstraf
ik zou, als jullie vriend, de sheriff een waterdichte verklaring
kunnen geven
maar ik weet niet wat je zoon daarvan denkt

jane
George, doe wat jij denkt dat goed is

shlink
je zei net dat je hart bij je familie ligt
en dat je al je avonden tussen deze meubels wilt doorbrengen
denkend aan mij, jullie vriend, die zo hard voor jullie werkt
ik ben bereid die straf van je over te nemen
zodat jij bij je familie kunt blijven

mae
jij mag de gevangenis niet in, George

garga
ik weet dat je het niet begrijpt, moeder
het is moeilijk een mens te beschadigen, onmogelijk hem te
vernietigen
de wereld is arm
je moet zoveel moeite doen om iets te vinden waar je tegen kunt
vechten

jane
jij bent aan het filosoferen, terwijl het dak boven ons hoofd instort

garga
tegen shlink
graas de hele wereld af,
en je zult tien slechte mensen vinden en niet één slechte daad
de mens gaat alleen aan onbenulligheden ten onder
ik stop ermee
ik vertrek

shlink
je familie wil graag weten of je nog iets om ze geeft

garga
ik schenk ze de vrijheid

shlink
met andere woorden:
je laat ze weggroten

garga
eindelijk zie ik iets, als ik mijn ogen half dicht doe, in koud licht
niet jouw gezicht

john
ik zie alleen maar zwakheid, verder niks
ga weg en laat ons maar weggroten
waarom draag je die meubels niet meteen het huis uit

garga
ik heb ooit ergens gelezen dat het zwakke water het tegen de
bergen opneemt
ik zou graag jouw gezicht nog een keer willen zien, Shlink
jouw melkglazige, verdoemde, onzichtbare gezicht

shlink
zoek het

garga
misschien heb je er geen

shlink
misschien bestaat het uit lucht

garga
ben je bang

shlink
ik heb geen zin meer om met je te praten
drie jaar

voor een jongeman niet meer dan het opendoen van een deur
maar voor mij
ik heb niets aan je gehad, mocht dat je troosten
ik neem de zaak weer over
en laat me oplossen in het lawaai van de stad
af

garga
af

jane
ik ga naar de kroeg
af

mae
soms denk ik dat Marie nooit meer terugkomt

john
het is haar eigen schuld
moeten wij ze helpen, omdat zij verdorven zijn

mae
waarom anders

john
jij praat teveel

mae
gaat naast john zitten
wat ga je nu doen

john
ik
niks
die tijd is voorbij

mae
heb jij begrepen wat George met zichzelf van plan is

john
ja
ongeveer
des te erger voor ons

mae
en waar denk jij van te gaan leven

john
van het geld dat over is en van de piano die we gaan verkopen

mae
die wordt toch in beslag genomen

john
misschien gaan we terug naar Ohio
we zullen hoe dan ook iets doen

mae
ik wil je nog iets zeggen,
maar het gaat niet
ik heb het nooit geloofd, maar een mens kan plotseling verdoemd
zijn

dat wordt in de hemel beslist
het is een gewone dag, maar niet zoals het was
vanaf vandaag zijn wij verdoemd

john
wat ga jij doen

mae
iets heel concreets
daar heb ik heel veel zin in
denk niet dat het één of andere reden heeft
ik breng de vuile borden naar de keuken
af

john
pas op dat je onderweg niet wordt aangevallen door een haai
...
vrouwen
...
wat een gat

marie
komt binnen
geen preek
ik heb geld

john
jij durft hier zomaar binnen te lopen
fijne familie
wat zie je eruit

marie
ik zie er goed uit
waar is de spiegel
nieuwe meubels
hebben jullie geld gekregen
ik heb ook geld

john
hoe kom je daaraan

marie
wil je dat weten
waar is moeder

john
deserteurs gaan tegen de muur

marie
heb je haar ook de straat opgestuurd

john
doe maar cynisch
wentel je in de goot en drink een cocktail
ik ben jullie vader, jullie mogen mij niet laten verhongeren

marie
waar is ze naar toe

john
jij kan ook gaan
ik ben het gewend om in de steek gelaten te worden

marie
hoe lang is ze al weg
john
ik ben verdoemd om arm te zijn en het speeksel van mijn kinderen
op te likken
ik wil niks met die ellende te maken hebben
ik gooi je er zo uit
ik heb geen dochter meer

marie
adieu
af

john
je hoeft een mens niet meer te zeggen dan wat in vijf minuten
gezegd kan worden
dan hebben je alle leugens wel gehad
pauze
ja
in twee minuten kun je alles verzwijgen wat er te zeggen valt

irgendwo

garga

aan de aanklager

"ik vestig uw aandacht op C. Shlink, de houthandelaar

deze man heeft mijn vrouw Jane lastiggevallen

en mijn zus Marie, die bij hem in dienst was, verkracht

George Garga"

over mijn moeder schrijf ik niets

ik steek deze brief in mijn zak, zodat ik alles kan vergeten

en over drie jaar, acht dagen voor mijn vrijlating,

stuur ik dit naar de krant

de dag van mijn vrijlating zal voor hem worden aangekondigd

door het geschreeuw van de horde die hem komt lynchen

café De Lampion
het draaiorgel gaat aan

de wipneus
vertel de geschiedenis van G. Wishu, de bulldog

de wurm
hoor het verhaal van G Wishu de hond
die zijn leven lang moest gaan
lerland was zijn geboorte grond
maar daar moest hij snel vandaan

hij werd naar Londen meegenomen
om te wonen bij een afschuwelijk wijf
ander half jaar en net aangekomen
vloekte en schold ze hem stijf

vluchten was het begin van meer ellende
want vreemden worden uitgestoten
hij werd opgejaagd als onbekende
tot de kogels om z'n oren floten

Wishu verloor hierbij een been
hij hinkte verder door zijn leven
vermoeid uitgehongerd en alleen
tot een oude man wat brood wou geven

hier stierf hij zeven en half jaar oud
na veel teleurstelling en avonturen
kalm, rustig met het leven vertrouwd
naar zijn graf in Wales kan je bloemen sturen

de wurm
wanneer komt je man eigenlijk uit de gevangenis

jane
ja, net wist ik het net nog
jullie denken dat ik het niet meer weet:
de achtentwintigste
gisteren of vandaag

de baviaan
hou op met die onzin, Jane

garga
dag jane
hoe gaat het met je

jane
George
is het vandaag de achtentwintigste
ik dacht van niet
anders was ik thuis gebleven
heb je gevoeld hoe koud het daar is
je dacht natuurlijk:
jane zit vast even in de kroeg om zich een beetje op te warmen

de baviaan
hou op
hij kent je toch

garga
dag Marie, heb je op me gewacht

marie
dag broer, gaat het goed met je

jane
wat vreselijk
dat ik jouw dag ben vergeten
wat zullen de heren wel niet van me denken
mister Moon, geef ze een rondje van mij

garga
laten we naar huis gaan

jane
ja
heb je toevallig geld bij je

garga
hoeveel

jane
niet zo veel
maar iets moest ik wel drinken anders mocht ik niet blijven zitten

garga
hoeveel is het

jane
de heren hebben het meeste betaald
maar het is nog...
hoeveel is het precies, mister Moon

mister moon
vier, miss Garga

garga
vier cent
de wipneus lacht
vier dollar?!
dat is veel, voor een beetje warmte
maar goed

de baviaan
en ik dan
je denkt toch niet dat ik jouw drankjes betaal

garga
dit geloof je toch niet
ik zou je verrot moeten slaan

de baviaan
rustig
betaal gewoon die acht dollar en neem dat vrouwtje lekker mee

garga
ik rook een sigaret en dan gaan we

jane
dat zeg je nou wel zo makkelijk
maar als ik mee ga, scheld je me thuis de huid vol

ik zeg het liever meteen: ik heb de afwas niet gedaan

garga
weet ik

jane
dat is gemeen

garga
ik scheld je niet uit
we beginnen gewoon opnieuw

jane
nee George
ze zeggen dat het beter wordt, maar het wordt alleen maar erger
en als je denkt 'het wordt alleen maar erger', dan wordt het nog
erger dan je denkt

garga
wat is er nou
had ik je dan niet moeten komen ophalen

jane
je weet het
en als je het niet weet, kan ik het niet zeggen

garga
wat weet ik

jane
de mens is anders dan je denkt, George
ik heb altijd geweten dat het met mij zo zou aflopen
toen ze op de zondagsschool vertelden hoe het de zwakken zou
vergaan, wist ik meteen:
zo gaat het ook met mij

garga
dus je wil niet mee naar huis

jane
vraag dat toch niet

garga
maar ik vraag het je, mijn lief

jane
het gaat niet goed
en het wordt alleen maar erger
als ik thuis, 's nachts, in bed lig en nadenk, dan wil ik bijvoorbeeld
met een man slapen, een vreemde man, die ik niet ken
ik wil het niet en toch ik moet er aan denken

marie
je bent gewoon een hoer

jane
en wat dan nog
tot garga
jij moet me helpen, maar dat kan je niet
de baviaan
laat haar toch

garga
nee
ik zit hier en ik drink
en jij drinkt, Jane en we gaan samen ten onder
maar ik laat je niet gaan
jij bent mijn vrouw
misschien geen goeie vrouw
maar we zijn getrouwd
en het is een goed huwelijk

jane
dan moet ik het anders zeggen
kijk, ik heb met deze man geslapen
wijst naar de baviaan
ik geef het toe
het helpt niks en het wordt ook niet beter

garga
luister
dit is je laatste kans in deze stad
ik ben bereid het te vergeten

jane
dat is lief
het is zeker mijn laatste kans
maar ik wil hem niet
tot de baviaan
kom

de baviaan
welkom thuis

de wipneus
er valt hier ook niets te lachen

de geestelijke
leest met een te luide stem de drankkaart
cherry-flip
cherry-brandy
gin-fizz
whiskey-on-the-rocks
golden slipper
manhattan cocktail
blue curacao
deze week
orange
maraschino
cuisinier
specialiteit van het huis
egg-nog
ingrediënten
ei
rauw ei
suiker
cognac
jamaica-rum
melk

de wipneus
heb je ze wel eens geprobeerd

de geestelijke

nee

gelach

garga

nog geen drie jaar geleden werkte ik in C. Maynes'
uitleenbibliotheek
dat was het steenkolentijdperk
daarna werd het moeras overspoeld door de zondvloed
de ijstijd begon toen mijn moeder verdween
en na de ijstijd kwam het huwelijk

marie

nu staan de tranen ons in de ogen

garga

jou kan ik tenminste in het gezicht kijken

marie

het is geen gezicht meer
dit ben ik niet

garga

ik houd van je
een mens blijft wat hij is
ook als zijn gezicht uit elkaar valt

marie

dat wil ik niet
ik wil niet dat je zo van me houdt
ik hou van Marie zoals ze geweest is

garga

verdien je geld
leef je van mannen die je betalen

marie

heb je iemand meegebracht die dat wil weten
kan je hier whisky krijgen, met veel ijs
het moet openbaar worden
ik heb mezelf weggegeven
maar ik heb er geld voor gevraagd, meteen daarna
zodat het duidelijk zou zijn wat ik eigenlijk ben
en zodat ik ervan kon leven
het is een goedlopende zaak
ik heb een goed lichaam
ik wil niet dat er in mijn aanwezigheid wordt gerookt
ik ben geen maagd meer
ik ken de liefde
ik heb geld, hier
als ik het verdiend heb, wil ik het uitgeven
zo ben ik

de geestelijke

de mens is te houdbaar
dat is z'n grootste fout
hij kan teveel kanten op
hij gaat te moeilijk kapot

de wipneus

tot marie
hoer

jullie dragen de zonde als parfum

marie

poeder op het gezicht en je ziet niets meer van je blauwe oog
poeder tussen de benen en je ruikt de stank niet meer
wij verkopen onze slaap
het leven is te makkelijk

*een pistoolschot. de geestelijke wordt naar binnen gesleept en op tafel tussen de glazen
gelegd*

eerste man

handen weg
niet aanraken

tweede man

heeft u nog wensen

de geestelijke

la montagne est passée: nous irons mieux

garga

hij heeft er in veel opzichten naast geschoten
ten eerste zijn het niet zijn laatste woorden maar die van een ander
en het zijn niet zijn laatste woorden, omdat hij slecht heeft gemikt
het is maar een schrammetje

eerste man

wat een pech

marie

die ken ik
dat is die van het leger des heils
die zich in z'n gezicht liet spugen

iedereen af, behalve marie en garga

marie

denk je nog aan hem

garga

voortdurend
hou je nog van hem

marie

ja
ja
's nachts ga ik in de struiken zitten in de witte ijzige mist en huil
alleen maar om een stem te horen

garga

geen uitzicht op gunstige wind

marie

jawel
soms
aan het water

stilte

garga

het is mogelijk dat hij ons gevecht al is vergeten

hij zei zelf dat op zijn leeftijd drie jaar dertig jaar kan duren
ik heb een grof middel ingezet om hem uit te schakelen
op elke hoek van de straat waken de taxichauffeurs
hij kan zich niet meer in de stad vertonen
deze laatste slag wordt niet meer tussen ons besproken
nu ben ik onbereikbaar voor hem

mister moon
de houthandel in Mulberrystreet staat in brand

marie
ik ga nu

garga
ja
ik blijf
maar vanavond kom ik thuis
we zullen weer samenleven
's ochtends zal ik weer hete, zwarte koffie drinken
mijn gezicht met koud water wassen
en schone kleren aantrekken
ik zal veel gedachten uit mijn hersens kammen
en er zal veel gebeuren om mij heen
met een levendige drukte
omdat ik die vernietigende hartstocht kwijt zal zijn

shlink op in amerikaans pak

shlink
ben je alleen
het was moeilijk om hier te komen
ze zitten me op de hielen
ik ben geen moedig man
onderweg ben ik drie keer gestorven
kom mee
vlug

garga
je stelt deze vraag op een heel ongelegen moment
ik ben in gezelschap
mijn zuster, Marie Garga
drie jaar geleden plotseling in verval geraakt
net mijn vrouw gezien, Jane Garga
hopeloos verwaarloosd in de zelfde tijd
en hier
een man van het leger des heils
naam onbekend
bespuugd en beschoten
zonder reden
en dan mijn moeder, Mae Garga
geboren 1872 in de zuidelijke staten
verblijfplaats onbekend
ze is uit mijn herinneringen verdwenen
ze heeft geen gezicht meer
het is van haar af gevallen als een geel geworden blad
wat is dat voor geschreeuw

shlink
ze smijten iemand als een boomstam op het asfalt
ik ken het witte geschreeuw

garga
op de Milwaukeebidge hoorde ik dat ze je zoeken
de gelen worden als vuile was opgehangen

shlink
ik laat me niet op het asfalt smijten

garga
rumble in the jungle, Shlink

shlink
ze zijn in vier minuten hier

garga
je keel wordt dichtgeknepen

shlink
we moeten weg

garga
zoals jij aan het leven hecht
ga maar
red jezelf

shlink
ik ga niet alleen

garga
wat is alles armzalig
troosteloos
geen zuchtje wind

shlink
elke minuut kost me een stuk van mijn lijf

garga
ik ga niet mee als je het goed vindt

shlink
het is volkomen zinloos om je op te laten hangen

garga
moet het zin hebben
je bent lachwekkend
jouw slachting laat me onverschillig
hier is het koud
jeneverstank in de aangevreten gordijnen
straks sneeuwt het in het behang
mijn moeder loopt snotterend over de bevroren velden
ik zit hier op mijn hurken
en ik praat niet over mijn moeder
zij is een hond en ik ben ook een hond
ik praat
de wraak steekt nog in mijn keel
haat zit nog tussen mijn vingers
maar ik kan je gezicht niet vinden
ik weet niet waar je hoofd is
in mijn schedel zitten de ideeën vast als snot

shlink
kom met me mee naar het moeras

garga
hier is niks meer

shlink
je weet dat je mee moet
we zijn nog niet klaar

jane

ik moet even op het bed gaan zitten
kan je het licht niet aandoen

de baviaan

zitten je ogen dichtgeplakt
kom, ik scheur de oogleden eraf
wat een schurft krijg je van jou

hij slaat haar

jane

jij helpt tegen de jeuk, omdat je van die knokige handen hebt
ik moet overgeven

de baviaan

bezopen koe
loeien, dat kan je
dat komt van de drank
Mensch ist Mensch

jane

ik ben geen mens
ik ben vloeibaar
ze zeggen: je stinkt naar whisky
ik zeg: als je mij uitwringt boven een glas drink je gratis

de baviaan

ken je je catechismus nog

jane

't wordt erger, 't wordt erger, 't wordt erger

de baviaan

goed dat je ogen nog open zijn
kom

jane

iemand aankijken kan iedereen

de baviaan

schaam je je niet

jane

ja

shlink
nu is het stil
het gegons van Chicago is gestopt
een stilte die niets verbergt

garga
ben je altijd alleen geweest

shlink
veertig jaar

garga
ver weg van de grote rivieren is elke waterdruppel alleen

shlink
heb jij nog zin om eenzaam rond te dobberen

garga
dus nu, tegen het einde
word je gegrepen door die duistere drang van deze planeet
je met iemand te verbinden

shlink
lachend
door vijandschap ?

garga
door vijandschap

stilte

shlink
de mens is zo oneindig alleen
dat zelfs een vijandschap onmogelijk is
zoals planeten elkaar niet bereiken
die bewegen in het niets

garga
onze woorden zijn niet toereikend

shlink
ik heb de dieren bestudeerd
liefde
lichamelijke warmte
is hun enige troost in de duisternis
de samensmelting van onze lichamen kan de verschillende talen die
wij spreken niet overbruggen
en toch verenigen we ons
om schepsels te verwekken
die in onze troosteloze vereenzaming mogen meedoen
de generaties kijken elkaar koud in de ogen
al prop je een schip vol met mensenlijven
tot het uit zijn voegen barst
dan nog heerst er zo'n eenzaamheid dat iedereen bevriest

garga
het geheim van de planeet openbaart zich pas als je de mensen hun

huid afstroopt
ik heb nu begrepen dat we kameraden zijn, shlink

shlink
wij trekken tegen elkaar op

geschreeuw

garga
staat op
kameraad van de metafysische actie
voorwaarts
de planeet heeft haar geheim nog niet prijs gegeven
en als jij het antwoord vindt, denk dan aan mij als ik in de modder lig
stilte, gaat zitten
ik wil wel met je vechten
maar jij hebt me mijn nagels uitgetrokken
en nu doet het pijn
jij vecht zo makkelijk
hoe hou je het vol
ik heb m'n kindertijd nooit afgemaakt
de blauwe koolzaadvelden
de bunzing in de bergkloven
en de kleine stroomversnellingen

shlink
ja
het staat op je gezicht te lezen

garga
ik ben gesloopt
de stad
een stenen doodskest
steen is niet vrolijk
in het gras bijten, goed
maar in steen
...
het bos
hier komt de mens vandaan
de aap
behaard
met een apengebitt
goeie dieren die die wisten hoe ze moesten leven
ze verscheurden elkaar
alles was eenvoudig
ze beten zich vast in elkaars hals
rolden over de grond
wie bloedend achterbleef
was de verliezer
wie de meeste uit het bos had getrapt
de overwinnaar

shlink
en nu komt de wraak

garga
denk je dat
nee
ik ben gegroeid
nu pas ik in mijn huid

shlink
je scheldt niet meer

garga
ik ben hard en doorzichtig
als barnsteen
soms vind je er dierenlijkjes in
maar alles is hard geworden
ik ben rustig
heel kalm
het antwoord ligt in het bos
een eik is niet sterker dan een bunzing

shlink
maar er kan er maar een winnen

shlink
het is stil hier
hoe staat het met de blauwe koolzaadvelden

garga maakt gebaar van wegzwemmen

shlink
ik zie alleen maar stinkende zwarte rivieren
vuistslagen in het gezicht
we vallen uit elkaar

stille

garga
als ze mij hier vinden
hangen ze ons samen aan dezelfde strop
een touw heeft twee uiteinden

shlink
er staat hier een paard
een van ons kan ontkomen
dat is het spel

garga
het maakt mij niet uit

shlink
hier
het kasboek van onze houthandel

garga
heb je dat op je lijf gedragen ?
minstens twee kilo
sla jij het maar open
het is vast vies
hij leest
mooie balans
alleen maar afschrijvingen
op de zeventiende : 2000 dollar voor garga
daarvoor nog twee dollar voor kleren
daar begon het mee
daarna eenmaal twaalf dollar voor onze familie
hier staat 'onze'
en dan nog vier dollar voor Marie, 'onze' zus
hm
weggegooid geld
en hier...
twintig dollar om Jane Garga te laten wurgen
in het gele moeras
hij staat op

shlink
wist je het niet

garga
gaat zitten
twintig dollar

goedkoop
arme Jane

shlink
dat is alles
dan heb ik er spijt van
dit is geen twintig dollar waard
je hebt nooit van haar gehouden

garga
ik dacht: jij bent een giftige zwam
die kan je het best plattrappen
zolang die op aarde woekert
is de lucht geel en vervuild
ik wilde jou uitroeien, koste wat kost

shlink
misschien had ik het niet moeten doen

garga
ik word misselijk van jou
hij is opgestaan

shlink
ik had niet gedacht dat je het zo zou opvatten

garga
ik slaap niet voordat jij onder een laag kalk ligt

shlink
ik hou van je

garga
je kwijlt

shlink
neem jij het paard

garga
pas op, je gezicht wordt nog zichtbaar

shlink
dit gevecht levert niets op
wij zullen nooit dichterbij elkaar komen

garga
varken

shlink
vergeet je niet iets
jij hebt alles misbruikt
je huwelijk
een vrouw van vlees en bloed
ze rot nu weg tussen het riet
als een verzopen dier
volgepompt met whisky

garga
varken

shlink
ze riep nog: mijn liefste

garga
het laat me koud

shlink
je hebt je hele familie opgeofferd
om een giftige zwam plat te trappen

garga
dat interesseert me niet
het is allemaal zo armoedig
dakloos kruipen ze bij elkaar in een verlopen dranklokaal, als
bladeren in de herfst
de tabaksmaak op hun lippen is belangrijker dan hun opgerookte
verstand

shlink
Tahiti ?

garga
pakt Rimbaud erbij
"ik zal heengaan
en ik zal terugkomen met stalen ledematen,
donkere huid, woede in mijn ogen
door mijn gezicht zal men geloven dat ik van een sterk ras ben
ik zal goud hebben, doelloos zijn en brutaal
vrouwen zorgen graag voor zo'n zieke wilde,
die terugkomt uit een heet land
ik zal zwemmen, gras platstampen, jagen,
en vooral roken
kokend metaal drinken
ik zal me in het politieke leven storten
ik zal gered zijn"

shlink
oranje woorden
bronzen volzinnen
gesproken door een kleine onnozele hals
op een planeet die niet eens het middelpunt is

garga
zwijg

shlink
we vliegen *garga*
dit hele heilloze systeem klapt straks
met een enorme snelheid bovenop een of andere ster in de
melkweg

stille

garga
we worden zo opgehangen

shlink
je zou wel willen dat je zo belangrijk was
ik heb jou alleen maar ingehuurd
om mij de grond in te trappen
met mijn kop in de stront of in de modder
zodat ik de dood op mijn tong zou proeven

garga
dit was dus de bedoeling

legt zijn hand om zijn keel

shlink
begin je er iets van te begrijpen
jij moet het paard nemen
omdat jij de overwinning net zo hard nodig hebt als de lucht die je
inademt

garga
zonder lucht kan ik niet leven
maar het is niet belangrijk om de sterkste te zijn
het is belangrijk om de levende te zijn

shlink
nu komen we over de brug, *Garga*

garga
het kan zijn dat ik een verkeerde keus maak
maar ik heb weinig tijd

shlink
veertig jaar
neem het paard

garga
zelfmoordenaar

shlink
ja
ze zijn nog maar vijftig meter hiervandaan
over vier minuten komt de maan op
wat zei je

garga
dat ik van lucht kan leven

shlink
ja

garga
verkocht

garga af

shlink
drie november
drie mijl ten zuiden van Chicago
westenwind
drie minuten voor de maan opkomt

marie komt op in dun zwart jurkje

marie
jaag me niet weg
ik ben ongelukkig

shlink
vissen die zo je bek inzwemmen
wat een krankzinnig licht

marie
ik zie er niet meer zo goed uit

kijk me niet aan
de ratten hebben me aangevreten
wat er nog van over is heb ik naar je toe gesleept
ik krijg geen lucht als jij er niet bent

shlink
dan zal je snel buiten adem raken

marie
is mijn gezicht opgezwollen
waar is George

shlink
George
rumble in the jungle
ze zullen je lynchen als ze je hier vinden

marie
maakt me niet uit
je kunt me niet wegjagen
de jurk die ik voor jou heb aangetrokken
heeft zweet gekost

shlink
de maan komt op zodat ik een blik kan werpen op deze jungle

marie
Ik wil alleen maar naar je kijken

shlink
jij bent beestachtig
ben jij mijn vrouw, kan zijn, blijf dan maar
elf uur

marie
waar is George

shlink
George
gered
wat een rekenfout
in veiligheid brengen
de vaten stinken al
goede vette vissen
door zichzelf aan de haak geslagen
in de kweekvijver losgelaten, vetgemest, gedroogd, gezouten en
opgeslagen
in dichtgespijkerde kisten
doodsdriftige suïcidale kamikaze vissen
die de haken slikken als hosties
godverdomme, schiet op

shlink drinkt een flesje leeg

marie
wat heb je daar

shlink
ben je hier nog steeds
mijn benen worden koud

hij zakt in elkaar

marie
wat doe je
ik weet een schuilplaats
ze komen je halen
zeg iets
slaap je
heb je het nog koud
ik ben helemaal van jou

legt iets over zijn gezicht

garga

ik heb het achter de rug
ik heb een krokodillen huid
niet voor de liefde gemaakt
het is uit met het liederlijke leven
alle smaak is er af
er zijn geen dromen meer
wat ga jij nu doen

john

ik weet niet precies wat je bedoelt jongen

garga

wie zorgt er voor je
ga je werk zoeken

john

ik dacht dat we bij elkaar zouden blijven

marie

ik blijf bij hem

manky

hallo

ik heb je advertentie gelezen
als de houthandel niet te duur is, koop ik hem

garga

wat bied je

manky

waarom verkoop je

garga

ik trek naar het zuiden
ik word boer

manky

en ik vestig me hier
vierhonderd

garga

zevenhonderd
bodemprijs

manky

vijfhonderd

garga

zeshonderd
als je de vrouw erbij neemt

manky

als zij me wil hebben
ik heb grijze haren gekregen, die moet je erbij nemen

marie

maakt me niet uit
ik neem vader mee

john

vier dagen geleden droomde ik van een man die op een steen zat
hij was dronken
of ik
en een grote zwerm vliegen ging op zijn handen zitten
het leek eerst alsof het hem niets kon schelen
tot een mug hem in z'n oog stak
toen bewoog hij zijn hand
het was niet goed
het is vreemd
opeens was hij helemaal bedekt met vliegen

marie

laten we gaan, Manky

manky

ja

ben je hier nog als we terugkomen, George

garga

nee

john

als je er genoeg van hebt kan je altijd terugkomen

allen af behalve garga

garga

toch nog

toch altijd nog terug komen

het leven heeft altijd meerdere episoden

nooit maar eentje

maar de smaak van de laatste blijf je proeven

wat is dat eigenlijk, een lijk

hij houdt zijn mond omdat hij hem niet open krijgt

een uit elkaar gevallen lijf met zwermen vliegen erop

zo eentje geef je niet meer te eten

de dood verandert alles

kom op nu

frisse lucht

oostenwind

we varen in een schelp langs de zuidkust

dat is gevaarlijk

we wachten nog op wind

het is al laat

vertaling en bewerking

't Barre Land

1999

REPERTOIRE

REPERTOIRE

- samuel beckett.....acte sans paroles
samuel beckett.....breath
35. samuel beckett.....eindspel
samuel beckett.....happy days
samuel beckett.....mal vu mal dit / H
44. thomas bernhard.....de president
gillis biesheuvel..... revue
gillis biesheuvel..... nappie
gillis biesheuvel..... entertainment
michael boelgakov...hondehart / B
4. bertolt brecht.....baal
17. bertolt brecht.....dickicht
rené breton.....après coupe! ...ou tics
georg buchner.....woyzeck
georg buchner..... dantons dood
elias canneti.....hoofd zonder wereld / B
joseph conrad.....heart of darkness / B
tankred dorst.....karlos
tankred dorst.....merlijn of 't barre land
fjodr dostojevski.....de zachtmoedige / B
fjodr dostojevski.....de grootinquisiteur / B
fjodr dostojevskimisdad en straf / B
fjodr dostojevskiwitte nachten / B
fjodr dostojevskiaantekeningen uit het ondergrondse / B
10. johann wolfgang goethe...götz von berlichingen
johann wolfgang goethe...torquato tasso
johann wolfgang goethe...faust II
eugene ionesco.....de les
eugene ionescode neushoorn
eugene ionesco.....de solitaire / B
elfriede jelinek.....er nicht als er
chris keulemans.....belanov
karl kraus.....de laatste dagen der mensheid
42. heinrich von kleist.....de familie schroffenstein
johann nestroy.....umsonst
vaslav nijinski.....nijinski.dagboek.fragmenten / B
eugene o'neill.....mist
eugene o'neill.....dorst
georges perec.....wat voor brommertje ...? /B
luigi pirandello.....de man met de bloem in de mond
paul pourvoir.....congo
rainer maria rilke.....berglucht
marijke schermer.....alaska
william shakespeare.....hamlet
william shakespeare.....henry IV
45. arthur schnitzler.....anatol
59. arthur schnitzler.....It gustl - mej. else / B
tom stoppard.....rosenkrantz en guldenstern zijn dood
george bernhard shaw.....how he lied to her husband
george tabori.....wienerschnitzel
anton tsjechov.....langs de grote weg
32. anton tsjechov.....de bruiloft
anton tsjechov.....onreine treurspelers en melaatse dramaturgen
anton tsjechov.....zwanenzang
anton tsjechov.....over de schadelijkheid van tabak
19. anton tsjechov.....platonov
anton tsjechov.....treurspeler tegen wil en dank
karl valentin.....de volgsport
karl valentin.....dwangvoorstelling
karl valentin.....de vormeling
oscar wilde.....de ideale ernst of het belang van een echtgenoot
oscar wilde.....de billen van bianca

B = boekbewerking

H = hoorspel

P = cijfer voor de tekst = printversie beschikbaar